

Bosman

(C-415/93)

Bosman, profesionální fotbalista s belgickou státní příslušností, byl od r. 1988 zaměstnán belgickým klubem 1. ligy RC Liège, a to na základě smlouvy, která vypršela 30.6.1990. Tato smlouva mu zajišťovala měsíční příjem 120 000 BFR včetně bonusů.

21.4.1990 nabídl RC Liège panu Bosmanovi novou smlouvu na jednu sezonu, za měsíční příjem 30 000 BFR, což je minimum podle federálních předpisů Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL ("URBSFA"). URBSFA je národní belgickou fotbalovou asociací, která je členem Fédération Internationale de Football Association ("FIFA"). Bosman odmítl tuto podepsat a byl v důsledku toho zapsán na listinu hráčů vhodných k přestupu. Výše odstupného byla v jeho případě stanovena citovanými federálními předpisy na 11 743 000 BFR. Žádný klub v Belgii o Bosmana neprojevil zájem, Bosman kontaktoval francouzský klub Dunkerque z 2. ligy, který jej hodlal angažovat za 100 000 BFR měsíčně. 27.7.1990 byla uzavřena smlouva mezi RCL a klubem Dunkerque o hostování p. Bosmana v tomto klubu po dobu 1. roku za 1 200 000 BFR, splatných poté (odkládací podmínka), co Francouzská fotbalová federace (dále jen „FFF“) obdrží potvrzení o přestupu od URBSFA. Kontrakt rovněž umožňoval úplný transfer pana Bosmana za 4 800 000 BFR.

RC Liège nicméně zapochyboval o solventnosti klubu Dunkerque, nepožádal URBSFA o vydání tohoto potvrzení pro FFF a obě výše uvedené smlouvy se tak staly neúčinné. Bosman v důsledku toho celou sezonu nehrál. Zahájil proto řízení proti svému domácímu klubu soudní řízení.

Řada národních fotbalových asociací zakotvila ve svých předpisech zhruba od 60tých let tzv. národní doložky. Tyto klauzule omezovaly možný počet klubem angažovaných hráčů ze zahraničí a rovněž i množství hráčů jiné národnosti, kteří mohli hrát při zápasech. Pro účely těchto doložek byla národnost definována ve vztahu k možnosti hráče hrát v určitém národním reprezentačním týmu. Pan Bosman v rámci soudního řízení napadl rovněž tyto klauzule.

Otázky:

- Jaká je právní povaha profesionálů?
- Jaká je právní povaha sportovních klubů?
- Jaká je povaha pravidel sportovních asociací – lze hovořit o právu?
- Je obsah pravidel o přestupu v rozporu s právem ES? Se kterými ustanoveními Smlouvy konkrétně?
- Je v rozporu s právem ES předem určené složení profesionálních týmů s ohledem na povinné zastoupení tuzemských občanů?
- Může vůbec právo ES dopadat na fotbal – hru?
- Jsou národnostní doložky slučitelné s právem?

Donatella Calfa

(C-348/96)

Italská státní příslušnice, paní Donatella Calfa, byla během svého turistického pobytu na Krétě obviněna z trestných činů nelegálního držení a užívání drog. Řecký trestní soud prvního stupně (Plimeliodikio) ji shledal vinnou a odsoudil ji k trestu 3 měsíců odnětí svobody a nařídil, aby byla vyhoštěna z území Řecka s doživotním zákazem návratu zpět. Paní Calfa se proti tomuto rozhodnutí odvolala. Odvolání směřovalo do té části rozsudku, kterou jí byl stanoven doživotní zákaz vstupu na území Řecka. Tvrdila, že ve celá řada ustanovení ve Smlouvě (čl. 8, 8a, 52 59) zakazuje členskému státu přijmout tak zásadní opatření jako je doživotní zákaz vstupu na jeho území, zejména za předpokladu, že vůči řeckému občanovi by řecké úřady obdobně postupovat nemohly.

Otázky:

- Jaké výjimky komunitární právo zná, pro které může členský stát zakázat pobyt občanu jiného členského státu na svém území?
- Proč řecký soud žádá výklad směrnice, zavazuje-li tato jen členské státy (čl. 249 SES)?
- Jsou ustanovení vnitrostátního práva, která umožňují vyhoštění občana EU z členského státu EU, kde spáchal trestný čin v souladu s výše uvedenými články?
- Je takové vyhoštění, které soud musí vyslovit bez možnosti vlastního uvážení v souladu s komunitárním principem proporcionality?
- Posuď argument, že řecký občan by takto odsouzen být nemohl, nejedná se o diskriminaci?
- Boj proti drogám je jedním z cílů EU, lze tím ospravedlnit takovýto výše popsany zásah do komunitárních svobod?
- Posuď, zda není dán případný konflikt pravomocí mezi ES a členskými státy (trestní zákonodárství vs. Základní svobody).
- Jaké jsou předpoklady zákazu pobytu cizince jako trestní sankce v ČR?
- Jak může řecká justice ukládat tento trest občanům ČR dnes?
- Jak lze zákaz pobytu prosazovat po odstranění pasových kontrol na společných hranicích?

Turistické ceny

(C-45/93)

Na základě platné španělské legislativy byli občané členských států ES mladší 21 let oprávněni navštěvovat španělská muzea zdarma. Rovněž španělští občané a osoby domicilované ve Španělsku mohly těžit z této výhody, všichni ostatní byli povinni za vstup platit. Komise tuto právní úpravu napadla u ESD s tím, že je v rozporu se Smlouvou, konkrétně s článkem 49.

Otázky:

- je pouhá skutečnost, že jsou v daném státě zpoplatněny návštěvy kulturních institucí, schopna narušit řádné fungování komunitárního trhu?
- jedná se v daném případě o diskriminaci, či nikoliv?
- zahrnuje svoboda poskytování služeb i svobodu služby přijímat?
- lze akceptovat argument, že poplatky za vstup do muzea jsou nutné, pro jejich řádné fungování. Diferenciace mezi vlastními státními příslušníky a cizinci je nezbytná, protože prvně jmenovaní na tato muzea přispívají prostřednictvím svých daní?

Komise v. Belgie (Státní služba)

(Case 149/79)

V polovině 70. let dostala Komise řadu stížností na to, že v Belgii je všeobecně požadováno belgické občanství jako podmínka pro zaměstnání u místních orgánů (úřadů) a ve veřejných institucích. Tato podmínka byla uplatňována vždy bez ohledu na konkrétní pracovní místo (tedy např. i u údržbářů, řidičů, strojvedoucích na železnici, zdravotních sester a kuchařů ve státních nemocnicích, ponocných apod.).

Komise vycházela z toho, že na takováto pracovní místa se nevztahuje výjimka uvedená v čl. 39 odst. 4. V řízení před ESD belgické orgány argumentovaly ustanovením čl. 6 belgické ústavy, podle něhož zaměstnání v ozbrojených složkách a ve veřejné správě mohou být v Belgii jen belgičtí občané. Belgickou vládu v řízení podpořili i zástupci Francie, SRN a Velké Británie.

Otázky:

- O jaký druh řízení před ESD v tomto případě šlo?
- Kde se vzali v řízení zástupci vlád jiných členských zemí?
- Může být určitý pojem ve Smlouvě ES interpretován v jednotlivých členských státech různě? Proč?
- Jaký druh výkladu preferuje ESD jakožto strážce důsledné evropské integrace?
- Jaký je obsahově výklad ESD, pokud jde o čl. 39 odst. 4? Jak lze tuto výjimku přesněji vymezit? O co se lze přitom opřít? Je tento problém upraven ve Smlouvě ES i na jiném místě?
- Jaké důsledky by mělo rozhodnutí ESD v neprospěch Belgie pro konkrétní občany jiných členských států, kteří se v uvedených případech ucházeli o zaměstnání a byli odmítnuti? Vzniká jim z tohoto rozhodnutí nárok na uzavření pracovní smlouvy?

Centros

(C-212/97)

Dánští občané založili ve Velké Británii obchodní společnost podle britského práva (Ltd.) a usilovali o její působení v Dánsku prostřednictvím registrované pobočky. Britské právo totiž výslovně nezakotvuje

povinnost splatit základní kapitál v celé výši (a skutečně v tomto případě základní kapitál společnosti Centros ve výši 100 GBP splacen nebyl). Naproti tomu dánské právo jednoznačně požaduje, aby základní kapitál společnosti s ručením omezeným činil alespoň 200 000 DKK. Dánské úřady registraci odepřely s poukazem na nečinnost společnosti ve Velké Británii, kdy dovodily, že účelem založení bylo úsilí obejít přísnější dánské nároky na zakládání obchodních společností, zejména v oblasti kapitálových požadavků.

Dánský soud, projedávající opravný prostředek proti postupu dánských úřadů, položil výkladovou otázku Soudnímu dvoru, zda takový postup lze považovat za slučitelný s právem ES, resp. zda právo ES je třeba vykládat tak, že vyžaduje připuštění příslušné společnosti.

Otázky:

- Jaké formy působení zahraničních obchodních společností v ČR zná české právo?
- Jakými pohnutkami mohlo Dánsko hájit odmítavé stanovisko?
- stručně definuj základní rozdíl mezi svobodou usazování a svobodou poskytování služeb